

# DANYERI

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

## ESSUULA 1

**M**u mwaka ogw'okusatu mu mirembe gyा Yekoyakimu kabaka wa Yuda; Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'aja e Yerusaalemi, n'akizingiza.

**2** Mukama n'awaayo Yekoyakimu kabaka wa Yuda mu mukono gwe, era n'ebintu eby'omu nnyumba ya Katonda ebimu: n'abitwala mu nsi Sinaali mu ssabo lya katonda we: n'aleeta ebintu mu ggwanika lya katonda we.

**3** Kabaka n'agamba Asupenaazi omukulu w'abalaawe be, ayingize ku baana ba Isiraeri, ab'omu zzadde lya kabaka n'ery'abakungu:

**4** abavubuka abataaliko bulema, wabula ab'amaaso amalungi, era abategeevu mu magezi gonna, era abakabakaba mu kutegeera, era abaamanya ebiyigirizibwa, era abasaanira okuyimirira mu nnyumba ya kabaka: era abayigirizenga amagezi ag'Abakaludaaya n'olulimi lwabwe.

**5** Kabaka n'abalagira omugabo ogwa bulijjo ogw'oku mmere ya kabaka, n'ogw'oku mwenge gwe yanywanga, era babaliisize emyaka esatu: bwe giriggwaako balyoke bayimirire mu maaso ga kabaka.

**6** Ne muba mu abo, ku baana ba Yuda, Danyeri, Kananiya, Misayeri, ne Azaliya.

**7** N'omukulu w'abalaawe n'abatuma amannya: Danyeri n'amutuma Berutesazza: ne Kananiya n'amutuma Saddulaaki: ne Misayeri n'amutuma Mesaki: ne Azaliya n'amutuma Abeduneego.

**8** Naye Danyeri n'ateesa mu mutima gwe obuteeyonoonyesanga n'emmere ya kabaka, newakubadde n'omwenge gwe yanywanga: kyeyava asaba omukulu w'abalaawe aleme okweyonoonyesanga.

**9** Ne Katonda n'alabis Danyeri ekisa n'okusaasirwa mu maaso g'omukulu w'abalaawe.

**10** Omukulu w'abalaawe n'agamba Danyeri nti Ntidde mukama wange kabaka, eyabalagira bye munaalyanga ne bye munaanywanga: kubanga kiki ekiriba kimulabya amaaso gammwe nga tegafaanana bulungi ng'abavubuka abenkana nammwe obukulu? Bwe gutyo omutwe gwangirabye akabi eri kabaka.

**11** Danyeri n'alyoka agamba omusigire, omukulu w'abalaawe gwe yafuza Danyeri; Kananiya, Misayeri, ne Azaliya: nti

**12** Okemere abaddu bo ennaku kkumi, nkwegayiridde: batuwenga ebijanjaalo okulya, n'amazzi okunywa.

**13** Amaaso gaffe galyoke gakeberwe w'oli, n'amaaso g'abavubuka abaalyanga ku mmere ya kabaka: era nga bw'oliraba, okole bw'otyo eri abaddu bo.

**14** Awo n'abawulira mu bigambo ebyo, n'abakemera ennaku kkumi.

**15** Awo ennaku ekkumi bwe zaggwa, amaaso gaabwe ne gafaanana bulungi, era baali

nga bagezze omubiri, okusinga abavubuka bona abaaalyanga ku mmere ya kabaka.

**16** Awo omusigire n'abaggyako emmere yaabwe, n'omwenge gwe bandinyweddenga, n'abawa ebijanjaalo.

**17** Naye abavubuka abo abana, Katonda n'abawa okumanya n'okutegeera mu kuyiga kwonna n'amagezi: Danyeri n'aba omukabakaba mu kwolesebwa kwonna ne mu birooto.

**18** Awo ennaku bwe zaggwa, kabaka ze yagamba okubayingiza, omukulu w'abalaawe n'abayingiza mu maaso ga Nebukadduneeza.

**19** Kabaka n'anyumya nabo: ne mu abo bona ne mutualabika abaali nga Danyeri, Kananiya Misayeri, ne Azaliya: kyebaava bayimirira mu maaso ga kabaka.

**20** Ne mu buli kigambo eky'amagezi n'eky'okutegeera, kabaka kye yababuuza, yabalaba nga basinga emirundi kkumi abasawo, n'abafumu bona abali mu bwakabaka bwe bwonna.

**21** Danyeri n'abeerawo okutuusa ku mwaka ogw'olubereberye ogwa Kuulo kabaka.

## ESSUULA 2

**N**e mu mwaka ogw'okubiri mu mirembe gya Nebukadduneeza Nebukadduneeza n'aloota ebirooto: omwoyo gwe ne gweraliikirira, otulo twe ne tumubula.

**2** Awo kabaka n'alagira bayite abasawo n'abafumu n'emmandwa n'Abakaludaaya, okubuulira kabaka ebirooto bye. Ne bayingira ne bayimirira mu maaso ga kabaka.

**3** Kabaka n'abagamba nti Ndoose ekirrooto, omwoyo gwange ne gweraliikirira okutegeera ekirrooto.

**4** Abakaludaaya ne balyoka bagamba kabaka mu lulimi Olusuuli nti Ai kabaka, obenga omulamu emirembe gyonna: obuulire abaddu bo ekirrooto, naffe tunaalaga amakulu gaakyo.

**5** Kabaka n'addamu n'agamba Abakaludaaya nti Ekigambo kinvuddeko: bwe mutantegeeze ekirrooto n'amakulu gaakyo, munaaweebwa nze ebirabo n'empeera n'ekitiibwa kingi: kale mundage ekirrooto n'amakulu gaakyo.

**6** Naye bwe munaalaga ekirrooto n'amakulu gaakyo, munaaweebwa nze ebirabo n'empeera n'ekitiibwa kingi: kale mundage ekirrooto n'amakulu gaakyo.

**7** Ne baddamu omulundi ogw'okubiri ne boogera nti Kabaka abuulire abaddu be ekirrooto, naffe tunaalaga amakulu.

**8** Kabaka n'addamu n'ayogera nti Ntegeeredde ddala nga mwagala okufuna ebbanga, kubanga mulabye ng'ekigambo kinvuddeko.

**9** Naye bwe mutantegeeze ekirrooto, waliwo etteeka limu gye muli: kubanga muteeseteese okulimba n'ebigambo ebivundu okwogera mu maaso gange okutuusa ebiro lwe biriwaanyisibwa: kale mumbuulire ekirrooto, nange ndyoke ntegeere nga muyinza okundaga amakulu gaakyo.

**10** Abakaludaaya ne baddiramu mu maaso ga kabaka, ne boogera nti Tewali muntu mu nsi n'omu ayinza okulaga ekigambo kya kabaka: kubanga tewali kabaka newakubadde omukungu newakubadde owessaza eyali abuuzzizza ekigambo ekifaanana bwe kityo omusawo yenna newakubadde omufumu yenna newakubadde Omukaludaaya yenna.

**11** Era ekigambo kino tekirabwanga kabaka ky'awaliriza, so tewali ayinza okukiraga mu maaso ga kabaka, wabula bakatonda abatatuula na balina emibiri.

**12** Kabaka kyeyava asunguwala ne yeejuumuula nnyo, n'alagira okutta abagezigezi bona ab'e Babulooni.

**13** Etteeka ne liteekebwa, abagezigezi ne bagenda okubatta: ne banoonya Danyeri ne banne okubatta.

**14** Awo Danyeri n'addamu n'amagezi n'obukabakaba Aliyooki omwami wa baserikale ba kabaka, eyajja okutta abagezigezi ab'e Babulooni:

**15** n'addamu n'agamba Aliyooki omwami wa kabaka nti Kiki ekyanguyiriza bwe kityo etteeka eriva eri kabaka? Aliyooki n'alyoka ategheeza Danyeri ekigambo ekyo.

**16** Danyeri n'ayingira ne yeegayirira kabaka okumuteekerawo olunaku, naye ng'aliraga kabaka amakulu.

**17** Awo Danyeri n'agenda mu nnyumba ye, n'ategheeza ekigambo ekyo Kananiya, Misayeri ne Azaliya, banne:

**18** basabe Katonda ow'omu ggulu okubasaasira olw'ekyama ekyo: Danyeri ne banne baleme okuzikirira awamu n'abagezigezi abalala ab'e Babulooni.

**19** Ekyama ne kiryoka kibikkulirwa Danyeri mu kwolesebwa okw'ekiro. Danyeri n'alyoka yeebaza Katonda ow'omu ggulu.

**20** Danyeri n'addamu n'agamba nti Lyebazibwenga erinnya lya Katonda emirembe n'emirembe: kubanga amagezi n'amaanyi gage:

**21** era oyo ye awaanyisa ebiro n'ebiseera: aggyawo bakabaka, era assaawo bakabaka: awa amagezi abagezigezi, n'okumanya eri abo abamanyi okutegeera:

**22** abikkula ebigambo eby'obuziba eby'ekyama: ebiri mu kizikiza abimanyi, era omusana gubeera naye.

**23** Nkwebaza, nkutendereza, ai ggwe Katonda wa bajajjange, ampadde amagezi n'amaanyi, era antegeezessa kaakano bye twakusabye: kubanga otutegeezessa ekigambo kya kabaka.

**24** Danyeri kyeyava ayingira eri Aliyooki, kabaka gwe yali ateesewo okuzikiriza abagezigezi ab'e Babulooni: n'agenda n'amugamba bw'ati nti Tozikiriza bagezigezi ab'e Babulooni: nnyingiza mu maaso ga kabaka, nange naalaga kabaka amakulu.

**25** Awo Aliyooki n'ayanguwa n'ayingiza Danyeri mu maaso ga kabaka, n'amugamba bw'ati nti Ndabye omusajja ow'omu baana ab'omu bunyage bwa Yuda, anaategeeza kabaka amakulu.

**26** Kabaka n'addamu n'agamba Danyeri, erinnya lye Berutesazza, nti Ggwe oyinza okuntegeesa ekirrooto kye nnalaba, n'amakulu gaakyo?

**27** Danyeri n'addiramu mu maaso ga kabaka, n'ayogera nti Ekyama kabaka ky'awalirizza, abagezigezi tebayinza kukiraga kabaka newakubadde abafumu newakubadde abasawo newakubadde abalaguzi:

**28** naye waliwo Katonda mu ggulu abikkula ebyama, era ategeezezza kabaka Nebukadduneesa ebiribaawo mu nnaku ez'enkomerero. Ekirooto kyo, era omutwe gwo bye gwayolesebwa ku kitanda kyo, bye biibino

**29** ggwe, ai kabaka, ebirowoozo byo ne bikujira ku kitanda kyo, ebiribaawo oluvannyuma: naye abikkula ebyama akutegeezessa ebiribaawo.

**30** Naye nze ekyama kino tekimbikkuliddwa nze olw'amagezi gonna ge nnina okusinga omuntu yenna omulamu, naye kyekivudde kimbikkulirwa kabaka ategeezebwe amakulu, naawe otegeere ebirowoozo eby'omu mutima gwo.

**31** Ggwe, ai kabaka, watunula, era, laba, ekifaananyi ekinene. Ekifaananyi ekyo, eky'amaanyi, ekyamasamasa ennyo nnyini ne kiyimirira mu maaso go: n'engeri yaakyo ya ntiisa.

**32** Ekifaananyi ekyo, omutwe gwakyo gwa zaabu nnungi, ekifuba kyakyo n'emikono gyakyo bya ffeeza, olubuto Iwakyo n'ebisambi byakyo bya kikomo, amagulu gaakyo ga

kyuma,

**33** ebigure byakyo ekitundu kya kyuma, n'ekitundu kya bbumba.

**34** Watunula okutuusa ejjinja lwe lyatemebwa awatali ngalo, ne likuba ekifaananyi ebigure eby'ekyuma n'ebbumba, ne libimenyaamenya.

**35** Ekyuma, n'ebbumba n'ekikomo, ne ffeeza, ne zaabu ne birtyoka bimenyekamenyekera wamu, ne bifuuka ng'ebisusunku eby'omu gguuliro ekyanda nga kituuse: empewo ne zibitwalira ddala bwe zityo n'okulaba ne bitalaba bbanga: n'ejjinja eryakuba ekifaananyi ne lifuuka olusozi olunene, ne lijula ensi zonna.

**36** Ekirooto kye kiikyo: era tunaayatula amakulu gaakyo mu maaso ga kabaka.

**37** Ggwe, ai kabaka, oli kabaka wa bakabaka, Katonda ow'eggulu gwe yawa obwakabaka, n'obuyinza, n'amaanyi, n'ekitiibwa:

**38** era abaana b'abantu gye batuula yonna, yagaba ensolo ez'omu nsiko n'enneyonyi ez'omu ggulu mu mukono gwo, era yakubifuza ggwe byonna: ggwe oli mutwe gwa zaabu.

**39** Era walikuddirira obwakabaka obulala, bw'osinga ggwe, bulibaawo: n'obwakabaka obulala obw'okusatu obw'ekikomo obulifuga ensi zonna.

**40** N'obwakabaka obw'okuna buliba bwa maanyi ng'ekyuma: kubanga ekyuma kimenyaamenya ebintu byonna, era kibijeemulula: era ng'ekyuma ekibetenta ebyo byonna, bwe bulimenyaamenya bwe bulibetenta bwe butyo.

**41** Era kubanga walaba ebigure n'obugere, ekitundu kya bbumba ery'omubumbi, n'ekitundu kya kyuma, obwakabaka buliba bwawulemu: naye muliba mu bwo ku maanyi g'ekyuma, kubanga walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba ery'ettosi.

**42** Era ng'obugere bwe bwali ekitundu kya kyuma, n'ekitundu kya bbumba, era n'obwakabaka bwe buliba bwe butyo, ekitundu kya maanyi, n'ekitundu kimenyefu.

**43** Era kubanga walaba ekyuma nga kitabuddwamu ebbumba ery'ettosi, balyetabula n'ezzadde ly'abantu: naye tebaligattagana bokka na bokka, era ng'ekyuma bwe kiteetabula na bbumba.

**44** Era mu mirembe gya bakabaka abo, Katonda ow'eggulu alissaawo obwakabaka, obutalizikirizibwa emirembe gyonna, so n'okufuga kwabwo tekulirekerwa ggwanga ddala: naye bulimenyaamenya era bulizikiriza obwakabaka obwo bwonna, era bunaabeereranga emirembe gyonna.

**45** Kubanga walaba ejjinja nga lyatemebwa mu lusozi awatali ngalo, era nga lyamenyaamenya ekyuma, n'ekikomo, n'ebbumba, ne ffeeza, ne zaabu: Katonda omukulu ategeezessa kabaka ebiribaawo oluvannyuma: era ekirooto kya mazima ddala, n'amakulu gaakyo tegabuusibwabuusibwa.

**46** Awo kabaka Nebukadduneeza n'alyoka avuunama amaaso ge n'asinza Danyeri, n'alagira okumuwa ssaddaaka n'omugavu.

**47** Kabaka n'addamu Danyeri n'ayogera nti Mazima Katonda wammwe ye Katonda wa bakatonda, era ye Mukama wa bakabaka; era ye mubikkuzi w'ebiyama, kubanga oyinzizza okubikkula ekyama ekyo.

**48** Kabaka n'alyoka afuula Danyeri omukulu, n'amuwa ebirabo bingi ebinene, n'amuwa okufuga essaza lyonna ery'e Babulooni, era okuba omwami omukulu ow'abagezigezi bona ab'e Babulooni.

**49** Danyeri n'asaba kabaka, n'akuza Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego, mu bigambo eby'essaza ery'e Babulooni: naye Danyeri n'abeera mu wankaaki wa kabaka.

## ESSUULA 3

**N**ebukadduneeza kabaka yakola ekifaananyi ekya zaabu, obuwanyu bwakyo emikono nkaaga, n'obugazi bwakyo emikono mukaaga: n'akiyimiriza mu lusenyi lwa Dduula, mu ssaza ery'e Babulooni.

- 2** Awo Nebukadduneeza kabaka n'atuma okukuŋjaanya abaamasaza, n'abamyuka, n'abafuga, n'abalamuzi, n'abawanika, n'abakungu, n'ab'amateeka, n'abakulu bonne ab'omu masaza, bajje eri ekifaananyi Nebukadduneeza kabaka kye yayimiriza bwe kiriwongebwa.
- 3** Awo abaamasaza, n'abamyuka, n'abafuga, n'abalamuzi n'abawanika, n'abakungu, n'ab'amateeka, n'abakulu bonne ab'omu masaza, ne bakuŋjaana olw'okuwonga ekifaananyi Nebukadduneeza kabaka kye yayimiriza: ne bayimirira mu maaso g'ekifaananyi Nebukadduneeza kye yayimiriza.
- 4** Awo omulangirizi n'ayogerera waggulu nti Mmwe mulagirwa, mmwe abantu, amawanga, n'ennimi,
- 5** bwe munaawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere, na buli ngeri yonna evuga, ne mulyoka muvuunama ne musinza ekifaananyi ekya zaabu Nebukadduneeza kabaka kye yayimiriza:
- 6** era buli anaalema okuvuunama n'okusinza mu kiseera ekyo alisuulibwa wakati mu kikoomi ekyaka n'omuliro.
- 7** Awo abantu bona bwe baawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga; n'amadinda, n'ekidongo, na buli ngeri yonna evuga, abantu bona amawanga, n'ennimi, ne balyoka bavuunama ne basinza ekifaananyi ekya zaabu Nebukadduneeza kabaka kye yayimiriza.
- 8** Awo mu biro ebyo Abakaludaaya abamu ne bajja, ne baloopo Abayudaaya.
- 9** Ne baddamu ne bagamba Nebukadduneeza kabaka nti Ai kabaka, obeerenga omulamu emirembe gyonna.
- 10** Ggwe, ai kabaka, wateeka etteeka, nti buli anaawulira eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere, na buli ngeri yonna evuga, anaavuunama n'asinza ekifaananyi ekya zaabu:
- 11** era buli anaalema okuvuunama n'okusinza alisuulibwa wakati mu kikoomi ekyaka n'omuliro.
- 12** Waliwo Abayudaaya abamu be wakuza mu bigambo eby'essaza ery'e Babulooni, Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego: abasajja abo, ai kabaka, tebakulowoozezza: tebawereza bakatonda bo, so tebasinza kifaananyi kya zaabu kye wayimiriza.
- 13** Awo Nebukadduneeza n'alyoka asunguwala ne yeejuumuula n'alagira okuleeta Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego. Awo ne baleeta abasajja abo mu maaso ga kabaka.
- 14** Nebukadduneeza n'addamu n'abagamba nti Mmwe Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego, mukigenderedde bugenderezi obutawereza katonda wange, n'obutasinza kifaananyi kya zaabu kye nnayimiriza.
- 15** Kale nno, bwe munakkiriza nga muwulidde eddoboozi ly'akagombe, n'endere, n'ennanga, n'amadinda, n'ekidongo, n'ekkondeere, na buli ngeri yonna evuga, okuvuunama n'okusinza ekifaananyi kye nnakola, kale: naye bwe mutaasinze, mu kiseera ekyo munaasuulibwa wakati mu kikoomi ekyaka n'omuliro: era katonda aluwa oyo anaabawonya mu mikono gyange?
- 16** Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego ne baddamu ne bagamba kabaka nti Ai Nebukadduneeza, tekitugwanira kukuddamu mu kigambo ekyo.
- 17** Bwe kinaaba bwe kityo; Katonda waffe gwe tuweereza ayinza okutuwonya mu kikoomi ekyaka n'omuliro: era anaatuwonya mu mukono gwo, ai kabaka.

**18** Naye bwe kitaabe bwe kityo, tegeera, ai kabaka, nga tetugenda kuweereza bakatonda bo, newakubadde okusinza ekifaananyi ekya zaabu kye wayimiriza.

**19** Awo Nebukadduneeza n'alyoka yeejuumuulira ddala, n'engeri y'amaaso ge n'ewaanyisibwa eri Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego: n'ayogera, n'alagira ekikoomi kyake emirundi musanvu okukira bwe kyali kyase.

**20** N'alagira ab'amaanyi abamu ab'omu ggye lye okusiba Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego, okubasuula mu kikoomi ekyaka n'omuliro.

**21** Awo abasajja abo ne balyoka babasiba nga bambadde seruwale zaabwe, n'ebizibawo byabwe n'emagiro gyabwe, n'engoye, zaabwe endala, ne babasuula wakati mu kikoomi ekyaka n'omuliro.

**22** Awo kubanga kabaka yabakuutirira ddala, n'ekikoomi nga kyase nnyo, ennimi z'omuliro ne zitta abasajja abo abaakwata Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego.

**23** N'abasajja abo abasatu, Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego ne bagwa wakati mu kikoomi ekyaka n'omuliro, nga basibiddwa.

**24** Awo Nebukadduneeza kabaka n'alyoka yeewuunya, n'ayanguwa n'agolokoka: n'ayogera n'agamba abakungu be nti Tetusudde basajja basatu nga basibiddwa wakati mu muliro? Ne baddamu ne bagamba kabaka nti Mazima, ai kabaka.

**25** N'addamu n'ayogera nti Laba, nze ndaba abasajja bana nga basumuluddwa, nga batambulira wakati mu muliro, so nga tebaliiiko kabi: n'okufaanana kw'ow'okuna kulinjanga omwana wa bakatonda.

**26** Nebukadduneeza n'alyoka asemerba ku mulyango gw'ekikoomi ekyaka n'omuliro: n'ayogera nti Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego, mmwe abaddu ba Katonda ali waggulu ennyo, mufulume mujje wano. Saddulaaki, Mesaki ne Abeduneego ne balyoka bafuluma wakati mu muliro.

**27** N'abaamasaza, n'abamyuka, n'abafuga; n'abakungu ba kabaka ne bakunjaana ne balaba abasajja abo, ng'omuliro teguyinzizza mibiri gyabwe, so n'enviiri ez'oku mitwe gyabwe nga tezisiridde, so n'engoye zaabwe nga teziwaanyisibwa, so n'olusu lw'omuliro nga terubabaddeeko.

**28** Nebukadduneeza n'ayogera nti Katonda wa Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego yeebazibwe, atumye malayika we, era awonyezza abaddu be abamwesize ne bawaanyisa ekigambo kya kabaka, ne bawaayo emibiri gyabwe, baleme okuveereza newakubadde okusinza katonda yenna, wabula Katonda waabwe bo.

**29** Kyenva nteeka etteeka, nga buli bantu, n'eggwanga, n'olulimi, abanaayogeranga obubi bwonna ku Katonda wa Saddulaaki, Mesaki, ne Abedunego, balitemebwatemebwaa, n'ennyumba zaabwe zirifuilibwa olubungo: kubanga tewali katonda mulala ayinza okuwonya mu ngeri eyo.

**30** Kabaka n'alyoka akuza Saddulaaki, Mesaki, ne Abeduneego, mu ssaza ery'e Babulooni.

## ESSUULA 4

**N**ebukadduleeza kabaka nze mbawandiikkide abantu bona, amawanga, n'ennimi, abatuula mu nsi zonna: emirembe gyeyongere gye muli.

**2** Ndabye nga kirungi okulaga obubonero n'eb'yamagero Katonda Ali waggulu ennyo bye yakola gye ndi.

**3** Obubonero bwe nga bukulu! n'eb'yamagero bye nga bya maanyi! obwakabaka bwe bwe bwakabaka obutaliggwaawo, n'okufuga kwe kwa mirembe na mirembe.

- <sup>4</sup> Nze Nebukadduleeza nali mpummulidde mu nnyumba yange, era nga njeerera mu lubiri lwange.
- <sup>5</sup> Ne ndaba ekirooto ekyantiisa; n'ebyo bye nnalowolezanga ku kitanda kyange, n'omutwe gwange bye gwayolesebwanga, ne binneeraliikiriza.
- <sup>6</sup> Kyennava nteeka etteeka okuyingiza gye ndi abagezigezi bonne ab'e Babulooni bantegeeeze amakulu g'ekirooto.
- <sup>7</sup> Awo ne bayingira abasawo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi: ne njatulira ekirooto mu maaso gaabwe: naye ne batantegéeza makulu gaakyo.
- <sup>8</sup> Naye oluvannyuma Danyeri n'ayingira gye ndi, erinnya lye Berutesazza, ng'erinnya lya katonda wange bwe liri, era omuli omwoyo gwa bakatonda abatukuvu; ne njatulira ekirooto mu maaso ge nti
- <sup>9</sup> Ggwe Berutesazza, omukulu w'abasawo, kubanga mmanyi ng'omwoyo gwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe, so nga tewali kyama ekikveraliikiriza, mbuulira bye nnayolesebwa mu kirooto kyange kye ndabye, n'amakulu gaakyo.
- <sup>10</sup> Omutwe gwange bye gwayolesebwa ku kitanda kyange byali bwe biti: natunula, era, laba, omuti wakati mu nsi, n'obuwanvu bwagwo bunene.
- <sup>11</sup> Omuti ne gukula, ne guba gwa maanyi, n'obuwanvu bwagwo ne butuuka mu ggulu, n'okulengerwa kwagwo ne kutuuka ku nkomerero y'ensi zonna.
- <sup>12</sup> Amalagala gaagwo malungi, n'ebibala byagwo bingi, era mu gwo mwalimu emmere emala bonne: ensolo ez'omu nsiko zeggamanga nu kisiikirize kyagwo, n'ennyonyi z'omu ggulu ne zituula ku matabi gaagwo, ne byonna ebirina emibiri ne bigulyangako.
- <sup>13</sup> Nalaba mu ebyo omutwe gwange bye gwayolesebwa ku kitanda kyange, era laba, omutunuzi era omutukuvu n'akka ng'ava mu ggulu.
- <sup>14</sup> N'ayogerera waggulu, n'agamba bw'ati nti Temera ddala omuti, ogutemeko amatabi gaagwo, ogukunkumuleko amaagala gaagwo, osaasaanye ebibala byagwo: ensolo zive wansi waagwo, n'ennyonyi ku matabi gaagwo.
- <sup>15</sup> Era naye ekikonge ky'ekikolo kyagwo kireke mu ttaka, nga kiriko ekyuma ekisiba n'ekikomo, mu muddo omugonvu ogw'omu nsiko: era kitobenga omusulo ogw'omu ggulu, n'omugabo gwe gubenga n'ensolo mu muddo ogw'ensi:
- <sup>16</sup> omutima gwe guwaanyisibwe obutaba gwa muntu, aweebwe omutima gw'ensolo: era ebisera omusanvu bimuyiteko.
- <sup>17</sup> Omusango ogwo guvudde mu tteeka ery'abatunuzi, n'okuteesa okwo kuvudde mu kigambo eky'abatukuvu: abalamu balyoke bategeere ng'Oyo Ali waggulu ennyo ye afugira mu bwakabaka bw'abantu, era ng'abuwa buli gw'ayagala, era ng'akuza ku bwo asinga abantu bonne obunaku.
- <sup>18</sup> Ekirooto ekyo nze kabaka Nebukadduneesa nakirabye: naawe, gwe Berutesazza, tegeeza amakulu, kubanga abagezigezi bonne ab'omu bwakabaka bwange tebayinza kutegeeeza makulu: naye ggwe oyinza, kubanga omwoyo gwa bakatonda abatukuvu guli mu ggwe.
- <sup>19</sup> Awo Danyeri, erinnya lye Berutesazza, n'alyoka yeewuunya akaseera, n'ebirowoozo bye ne bimveraliikiriza. Kabaka n'addamu n'ayogera nti Berutesazza, ekirooto kireme okukveraliikiriza newakubadde amakulu. Berutesazza n'addamu n'agamba nti Mukama wange, ekirooto kibe eri abo abakukyawa, n'amakulu gaakyo eri abalabe bo.
- <sup>20</sup> Omuti gwe walabye, ogwameze ne guba gwa maanyi, obuwanvu bwagwo ne butuuka mu ggulu, n'okulengerwa kwagwo mu nsi zonna:
- <sup>21</sup> amalagala gaagwo malungi, n'ebibala byagwo bingi, era mu gwo mulimu emmere emala bonne: n'ensolo ez'omu nsiko ne zibeera wansi waagwo, n'ennyonyi ez'omu ggulu

ne zituula ku matabi gaagwo,

**22** ye ggwe, ai kabaka, akuze n'oba wa maanyi: kubanga obukulu bwo bukuze, ne butuuka mu ggulu, n'okufuga kwo ku nkomerero y'ensi zonna.

**23** Era kubanga kabaka yalabye omutunuzi era omutukuvu ng'akka ng'ava mu ggulu, era ng'ayogera nti Temera ddala omuti, oguzikirize: era naye ekikonge ky'ekikolo kyagwo kirekere mu ttaka: nga kiriko ekyuma ekisiba n'ekikomo, mu muddo omugonvu ogw'omu nsiko: era kitobenga n'omusulo ogw'omu ggulu, n'omugabo gwe gubenga n'ensolo ez'omu nsiko: okutuusa ebiseera omusanvu lwe birimuyitako:

**24** amakulu ge gano ai kabaka, era lye tteeka ly'Oyo Ali waggulu ennyo, erijidde mukama wange kabaka:

**25** ng'oligobebwa okuva mu bantu, era olibeera wamu n'ensolo ez'omu nsiko, era oliriisibwa omuddo ng'ente, era olitoba omusulo ogw'omu ggulu, era ebiseera omusanvu birikuyitako: okutuusa lw'olitegeera ng'Oyo Ali waggulu ennyo ye afugira mu bwakabaka bw'abantu, era abuwa buli gw'ayagala.

**26** Era kubanga balagidde okuleka ekikonge ky'ekikolo ky'omuti: obwakabaka bwo bulinywera gy'oli bw'olimala okutegeera ng'eggulu lye lifuga.

**27** Kale, ai kabaka, okutesea kwange kukkirizibwe mu maaso go, era omalire ddala ebibi byo ng'okola eby'obutuukirivu, n'ebikolwa byo ebitali bya butuukirivu ng'osaasira abaavu, mpozzi okuwummula kwo kwongerweko.

**28** Ebyo byonna byatuuka ku kabaka Nebukadduneeza.

**29** Emyezi kkumi n'ebiri bwe gyayitawo, yali atambula mu lubiri lw'e Babulooni.

**30** Kabaka n'ayogera nti Kino si Babulooni ekikulu, kye nnazimba okuba ennyumba ya bakabaka n'amaanyi ag'obuyinza bwange n'olw'ekitiibwa eky'obukulu bwange?

**31** Ekigambo kyali nga kikyali mu kamwa ka kabaka, eddoboozi ne ligwa nga liva mu ggulu, nti Ggwe kabaka Nebukadduneeza, kyogerwa eri ggwe: obwakabaka bukuvuddeko.

**32** Era onoogobebwa okuva mu bantu, era olibeera wamu n'ensolo ez'omu nsiko: era oliriisibwa omuddo ng'ente, era ebiseera omusanvu birikuyitako: okutuusa lw'olitegeera ng'Oyo Ali waggulu ennyo ye afugira mu bwakabaka bw'abantu, era abuwa buli gw'ayagala.

**33** Mu ssaawa eyo ekigambo ne kituukiririra Nebukadduneeza: n'agobebwa okuva mu bantu, n'alya omuddo ng'ente, n'omubiri gwe ne gutoba omusulo ogw'omu ggulu, okutuusa enviiri ze lwe zaakula nga ebyoya by'empungu, n'enjala ze nga enjala z'ennyonyi.

**34** Ennaku ezo bwe zaggwa nze Nebukadduneeza ne nnyimusa amaaso gange eri eggulu, amagezi gange ne ganziramu, ne nneebaza Oyo Ali waggulu ennyo, ne mmutendereza ne mmuwa ekitiibwa oyo abeera omulamu emirembe n'emirembe, kubanga okufuga kwe kufuga okutaliggwaawo, n'obwakabaka bwe bwa mirembe na mirembe:

**35** n'abo bona abatuula mu nsi abalowooza nga si kintu: era akola nga bw'ayagala mu ggye ery'omu ggulu, era ne mu abo abatuula mu nsi: so siwali ayinza okuziyiza omukono gwe, newakubadde okumugamba nti Okola ki?

**36** Mu kiseera ekyo amagezi gange ne ganziramu: n'olw'ekitiibwa eky'obwakabaka bwange, obukulu bwange n'okumasamasa kwange ne binziramu: n'abakungu bange n'abaami bange ne bannoonya; ne nnywezebwu mu bwakabaka bwange, n'obukulu obungi ennyo ne bunnyongerwako.

**37** Kale nze Nebukadduneeza mmutendereza era mmugulumiza era mmuwa ekitiibwa Kabaka w'eggulu: kubanga emirimu gye gyonna mazima, n'amakubo ge ga nsonga: n'abo abatambulira mu malala ayinza okubajeeza.

## ESSUULA 5

**B**erusazza kabaka yafumbira embaga ennene abaami be lukumi, n'anywera omwenge mu maaso g'abo olukumi.

**2** Berusazza, bwe yali ng'alega ku mwenge, n'alagira okuleeta ebintu ebya zaabu n'ebya ffeeza Nebukadduneeza kitaawe bye yaggya mu yeekaalu eyali mu Yerusaalemi: kabaka n'abaami be, abakyala be n'abazaana be, babinywese.

**3** Awo ne baleeta ebintu ebya ffeeza ebyaggibwa mu yeekaalu ey'enneyumba ya Katonda eyali mu Yerusaalemi: ne kabaka n'abaami be, abakyala be n'abazaana be, ne babinywesa.

**4** Ne banya omwenge, ne batendereza bakatonda aba zaabu n'aba ffeeza, ab'ebikomo, ab'ebyuma, ab'emiti, n'ab'amayinja.

**5** Mu ssaawa eyo ne walabika engalo z'omukono gw'omuntu, ne ziwandiika mu maaso g'ettabaaza ku ttaka ery'oku kisenge eky'olubiri: kabaka n'alaba ekitundu ky'omukono nga kiwandiika.

**6** Awo amaaso ga kabaka ne gawaanyisibwa gy'ali, n'ebirowoozo bye ne bimweraliikiriza: n'enningo ez'omu kiwato kye ne ziddirira, n'amaviivi ge ne gakubagana.

**7** Kabaka n'ayogerera waggulu okuyingiza abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi. Kabaka n'ayogera n'agamba abagezigezi ab'e Babulooni nti Buli anaasoma okuwandiika kuno, era anandaga amakulu gaakwo, alyambazibwa olw'effulungu, era aliba n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago bwe, era aliba mukulu ow'okusatu mu bwakabaka.

**8** Awo ne muyingira abagezigezi bonne aba kabaka: naye ne batayinza kusoma kuwandiika okwo, newakubadde okutegeeza kabaka amakulu.

**9** Kabaka Berusazza n'alyoka yeeraliikirira nnyo, amaaso ge ne gawaanyisibwa gy'ali: abaami be ne babulwa amagezi.

**10** Awo kaddulubaale n'ayingira mu nju ey'embaga olw'ebigambo bya kabaka n'abaami be; kaddulubaale n'ayogera nti Ai kabaka, obenga omulamu emirembe gyonna: ebirowoozo byo bireme okukweraliikiriza, so n'amaaso go galeme okuwaanyisibwa:

**11** waliwo omusaja mu bwakabaka bwo, omuli omwoyo gwa bakatonda abatukuvu: ne mu mirembe gya kitaawo omusana n'okutegeera n'amagezi, ng'amagezi ga bakatonda, byalabikira mu oyo: ne kabaka Nebukadduneeza kitaawo, kabaka, kitaawo, n'amufuula omukulu w'abasawo, n'abafumu, n'Abakaludaaya, n'abalaguzi:

**12** kubanga omwoyo omulungi ennyo, n'okumanya, n'okutegeera, n'okulootolola ebirooto, n'okulaga ebigambo eby'ekyama, n'okuzingulula ebyabuuibwabuuusibwa, byalabikira mu Danyeri oyo, kabaka gwe yatuumaa Berutesazza. Kale bayite Danyeri, naye anaalaga amakulu.

**13** Awo Danyeri n'alyoka ayingizibwa mu maaso ga kabaka. Kabaka n'ayogera n'agamba Danyeri nti Ggwe Danyeri oyo, ow'omu baana ab'obunyage bwa Yuda, kabaka kitange be yaggya mu Yuda?

**14** Nkuwuliddeko, ng'omwoyo gwa bakatonda guli mu ggwe, era ng'omusana n'okutegeera n'amagezi amalungi ennyo birabikira mu ggwe.

**15** Ne kaakano abagezigezi, abafumu, bayingizibwa mu maaso gange, basome okuwandiika okwo, era bantegeeze amakulu gaakwo: naye ne batayinza kulaga makulu

ga kigambo ekyo.

**16** Naye ggwe nkuwuliddeko, ng'oyinza okuloitolola n'okuzingulula ebibuuusibwabuuusibwa: kale bw'onooyinza okusoma ebiwandiikiddwa ebyo, n'okuntegeeza amakulu gaabyo, onooyambazibwa olw'effulungu, era oliba n'omukuufu ogwa zaabu mu bulago bwo, era oliba mukulu ow'okusatu mu bwakabaka.

**17** Awo Danyeri n'addamu n'ayogerera mu maaso ga kabaka nti Ebirabo byo beera nabyo ggwe, n'empeera yo ogiwe omulala: era naye naasomera kabaka ebiwandiikiddwa, ne mmutegeeza amakulu.

**18** Ai ggwe kabaka, Katonda Ali waggulu ennyo yawa Nebukadduneesa kitaawo obwakabaka, n'obuyinza, n'ekitiibwa, n'obukulu:

**19** era olw'obuyinza bwe yamuwa, abantu bona, amawanga, n'ennimi ne bakankana ne batya mu maaso ge: yattanga gwe yayagalanga okutta; era yalamyanga gwe yayagalanga okulamya; era yagulumizanga gwe yayagalanga okugulumiza, era yatoowazanga gwe yayagalanga okutoowaza.

**20** Naye omutima gwe bwe gwiegulumiza, n'omwoyo gwe ne gukakanya bw'atyo n'okukola n'akola eby'amalala, n'alyoka agobebwa ku ntebe ye ey'obwakabaka, ne bamuggyako ekitiibwa kye:

**21** n'agobebwa okuva mu baana b'abantu: n'omutima gwe ne gufuusibwa ng'ogw'ensolo, n'abeera wamu n'entulege n'aliisibwa omuddo ng'ente, omubiri gwe ne gutoba omusolo ogw'omu ggulu: okutuusa lwe yategeera nga Katonda Ali waggulu ennyo ye afuga mu bwakabaka bw'abantu, era ng'akuza ku bwo buli gw'ayagala.

**22** Naawe omwana we, ai Berusazza, tonnatoowaza mutima gwo, newakubadde nga wamanya ebyo byonna:

**23** naye weegulumiza eri Mukama w'eggulu: ne baleeta ebintu eby'omu nnyumba ye mu maaso go, naawe n'abaami bo, abakyala bo n'abazaana bo, ne mubinywesa omwenge: n'otendereza bakatonda aba ffeeza, n'aba zaabu, ab'ebikomo, ab'ebiyuma, ab'emiti, n'ab'amayinja, abatalaba, so tebawulira, so tebategeera: ne Katonda oyo alina omukka gwo mu mukono gwe, era nannyini makubo go gonna, tomuwa kitiiibwa:

**24** ekitundu ky'omukono ne kiryoka kitumibwa okuva mu maaso ge, n'ebiwandiikiddwa ebyo ne biwandiikibwa.

**25** Era ebiwandiikiddwa bye biibino, nti MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN.

**26** Amakulu g'ekigambo ge gano: MENE; Katonda abaze obwakabaka bwo, era abukomezza.

**27** TEKEL; ogereddwa mu kigera, era olabise nga obulako.

**28** PERES; obwakabaka bwo bugabiddwa, buweereddwa eri Abameedi n'Abaperusi.

**29** Berusazza n'alyoka alagira, ne bayambaza Danyeri olw'effulungu, n'amwambika omukuufu ogwa zaabu mu bulago bwe, n'alangirira ku ye nga ye anaabanga omukulu ow'okusatu mu bwakabaka.

**30** Mu kiro ekyo Berusazza kabaka Omukaludaaya n'attibwa.

**31** Daliyo Omumeedi n'aweebwa obwakabaka, bwe yali nga yaakamaze emyaka nga nkaaga mu ebiri.

## ESSUULA 6

**D**aliyo yalaba nga kirungi okukuza mu bwakabaka abaamasaza kikumi mu abiri, abalibuna obwakabaka bwonna:

**2** nga waggulu waabwe eriyo abakulu basatu, omu ku abo nga ye Danyeri: abaamasaza

abo babalenga omusolo mu maaso gaabwe, kabaka aleme okufiirwa.

**3** Awo Danyeri oyo n'agulumizibwa okusinga abakulu n'abaamasaza, kubanga omwoyo omulungi ennyo gwali mu ye: era kabaka yali alowooza okumuwa okufuga obwakabaka bwonna.

**4** Abakulu n'abaamasaza ne balyoka banoonya ensonga eneesinga Danyeri mu bigambo eby'obwakabaka: naye ne batayinza kulaba nsong newakubadde akabi: kubanga yali mwesigwa, so ne watalabika mu ye kwonoona kwonna newakubadde akabi.

**5** Awo abasajja abo ne boogera nti Tetugenda kulaba nsong eneesinga Danyeri oyo, bwe tutaligiraba eri ye mu bigambo eby'amateeka ga Katonda we.

**6** Awo abakulu abo n'abaamasaza ne bakunjaana eri kabaka, ne bamugamba bwe batiti Kabaka Daliyo, obenga omulamu emirembe gyonna.

**7** Abakulu bonsatule ab'obwakabaka, abamyuka n'abaamasaza, abakungu n'abafuga, bateessezza wamu okuteeka etteeka lya kabaka, n'okulagira ekiragiro ekinywevu, nga buli anaasabanga katonda yenna oba muntu yenna ennaku amakumi asatu, wabula ng'asabye ggwe, ai kabaka, alisuulibwa mu mpuku ey'empologoma.

**8** Kale, ai kabaka, lagira ekiragiro ekyo, era osse akabonero ko ku biwandiikiddwa ebyo, bireme okuwaanyisibwa, ng'amateeka ag'Abameedi n'Abaperusi bwe gali, agatajjulukuka.

**9** Kabaka Daliyo kyeyava assa akabonero ke ku biwandiikiddwa n'ekiragiro.

**10** Awo Danyeri bwe yamanya ng'ebiwandiikiddwa bissibbwako akabonero, n'ayingira mu nnyumba ye: (era amadirisa ge gaali gagguddwawo mu nju ye nga goolekedde Yerusaalemi;) n'afukamiranga ku maviivi ge emirundi esatu buli lunaku, n'asaba, ne yeebaza mu maaso ga Katonda we, nga bwe yakolanga edda.

**11** Awo abasajja abo ne bakunjaana ne basanga Danyeri ng'asaba era nga yeegayirira mu maaso ga Katonda we.

**12** Ne balyoka basembera, ne boogera mu maaso ga kabaka ku kiragiro kya kabaka: nti Tewassa kabonero ko ku kiragiro, nga buli anaasabanga katonda yenna oba muntu yenna ennaku amakumi asatu, wabula ng'asabye ggwe, ai kabaka, alisuulibwa mu mpuku ey'empologoma? Kabaka n'addamu n'ayogera nti Ekigambo ekyo kya mazima, ng'amateeka ag'Abameedi n'Abaperusi bwe gali agatajjulukuka.

**13** Ne balyoka baddamu ne boogerera mu maaso ga kabaka nti Danyeri oyo, ow'omu baana ab'obunyage bwa Yuda, takulwooza, ai kabaka, newakubadde ekiragiro kye wassaako akabonero ko, naye asaba emirundi esatu buli lunaku.

**14** Awo kabaka, bwe yawulira ebigambo ebyo, n'anyiiga nnyo, n'ateeka omutima gwe ku Danyeri okumuwonya: n'azibya obudde ng'ategana okumulokola.

**15** Awo abasajja abo ne bakunjaana eri kabaka, ne bagamba kabaka nti Tegeera, ai kabaka, nga lino lye tteeka ery'Abameedi n'Abaperusi, nti tewabanga kiragiro newakubadde etteeka kabaka ly'anyweza eriwaanyisikika.

**16** Kabaka n'alyoka alagira, ne baleeta Danyeri, ne bamusuula mu mpuku ey'empologoma. Kabaka n'ayogera n'agamba Danyeri nti Katonda wo gw'oweerezanga bulijo, oyo anaakuwonya.

**17** Ne baleeta ejinja, ne baliteeka ku mulyango gw'empuku: kabaka n'alissaako akabonero ke ye, era n'akabonero ak'abaami be: ekigambo kyonna kireme okuwaanyisibwa eri Danyeri.

**18** Kabaka n'alyoka agenda mu lubiri lwe, ekiro ekyo n'atalya mmere: so tebaamuleetera bivuga mu maaso ge: otulo ne tumubula.

**19** Awo kabaka n'akeera nnyo mu makya n'agolokoka, n'ayanguwa n'agenda ku mpuku ey'empologoma.

- 20** Era bwe yasembera ku mpuku awali Danyeri, n'ayogererera waggulu n'eddoboozi ery'ennaku: kabaka n'ayogera n'agamba Danyeri nti Ggwe Danyeri, omuddu wa Katonda omulamu, Katonda wo, gw'oweerezanga bulijjo, ayinza okukuwonya eri empologoma?
- 21** Danyeri n'alyoka agamba kabaka nti Ai kabaka, obenga omulamu emirembe gyonna.
- 22** Katonda wange yatumye malayika we, n'aziba emimwa gy'empologoma, ne zitankola bubi: kubanga mu maaso ge nalabika nga siriiko kabi: era ne mu maaso go, ai kabaka, sikolanga kabi.
- 23** Kabaka n'alyoka asanyuka nnyo nnyini, n'alagira okuggyamu Danyeri mu mpuku. Awo Danyeri n'aggibwa mu mpuku, so mpaawo kabi konna akaamulabwako, kubanga yali yeesize Katonda we.
- 24** Kabaka n'alagira, ne baleeta abasajja abo, abaaloopa Danyeri ne babasuula mu mpuku ey'empologoma, bo, n'abaana baabwe, ne bakazi baabwe: empologoma ne zibayinza, ne zimenyaamenya amagumba gaabwe gonna, nga tebannatuuka wansi ddala mu mpuku.
- 25** Awo kabaka Daliyo n'alyoka awandiikira abantu bona, amawanga n'ennimi, abatuula mu nsi zonna: nti Emirembe gyeyongere gye muli.
- 26** Nteeka etteeka, mu matwale gonna ag'obwakabaka bwange abantu bakankanenga batyenga mu maaso ga Katonda wa Danyeri: kubanga oyo ye Katonda omulamu, era omunywevu emirembe gyonna, n'obwakabaka bwe bwe butalizikirizibwa n'okufuga kwe kulituukira ddala ku nkomerero:
- 27** awonya era alokola, era akola obubonero n'ebi'amagero mu ggulu ne mu nsi: eyawonya Danyeri eri amaanyi g'empologoma.
- 28** Bw'aty Danyeri oyo n'alaba omukisa mu mirembe gya Daliyo, ne mu mirembe gya Kuulo Omuperusi.

## ESSUULA 7

**M**u mwaka ogw'olubereberye ogwa Berusazza kabaka w'e Babulooni Danyeri n'aloota ekirooto n'omutwe gwe bye gwayolesebwa ku kitanda kye: n'alyoka awandiika ekirooto n'ayatula ebigambo nga bigattibwa wamu.

- 2** Danyeri n'ayogera nti Natunuulira mu ebyo bye nnayolesebwa ekiro, era laba, empewo ez'omu ggulu ennya ne ziwanatuka ku nnyanja ennene.
- 3** N'ensolo nnya ennene ne ziva mu nnyanja ne zirinnya, ezitafaanana zokka na zokka.
- 4** Ey'olubereberye yaliŋjanga mpologoma, era ng'erina ebiwaawaatiro by'empungu: ne ntunula okutuusa ebiwaawaatiro byayo lwe byamaanyibwa, n'eyimusibwa okuva ku nsi, n'eyimirizibwa n'ebigere bibiri ng'omuntu, n'eweewba omutima gw'omuntu.
- 5** Era, laba ensolo endala, ey'okubiri, yaliŋjanga ddubu, era yali egulumizibwa ku lubiriizi lumu, n'embiriizi ssatu zaali mu kamwa kaayo amannya nga gazikutte: ne bagigamba bwe bati nti Golokoka, olye ennyama ennyingi.
- 6** Oluvannyuma lw'ebyo ne ntunula, era, laba, endala, ng'engo, eyalina ebiwaawaatiro ebina eby'ennyonyi ku mabega gaayo: era ensolo yalina n'emite ena: n'eweewba okufuga.
- 7** Oluvannyuma lw'ebyo ne ntunula mu ebyo bye nnayolesebwa ekiro, era, laba, ensolo ey'okuna, ey'entiisa era ey'obuyinza, era ey'amaanyi amangi ennyo: era yalina amannya amanene ag'ekyuma: yalya, n'emenyaamenya, n'esambirira ebyasigalawo n'ebigere byayo: era teyafaanana ng'ensolo zonna ezaagisooka: era yalina amayembe kkumi.
- 8** Nakebera amayembe, era, laba, ne wameru mu go ejjembe eddala, ettono, ne mu maaso gaalyo asatu ku mayembe ag'olubereberye ne gasimbulirwa ddala: era, laba, mu

jjembe eryo mwalimu amaaso ng'amaaso g'omuntu, n'akamwa akoogera ebikulu.

**9** Ne ndaba okutuusa entebe lwe zaateekebwawo, n'omukadde eyaakamala ennaku ennyingi n'atuula: ebyambalo bye byali bitukula ng'omuzira; n'enviiri ez'oku mutwe gwe ng'ebonya by'endiga ebirungi: entebe ye yali nnimi za muliro, ne bannamuziga baayo muliro ogwaka.

**10** Omugga gw'omuliro ne gutiiriika ne gufuluma mu maaso ge: enkumi n'enkumi baamuweereza, n'obukumi emirundi akakumi baayimirira mu maaso ge: omusango ne gubaawo, ebitabo ne byanjuluzibwa.

**11** Ne ntunula mu biro ebyo olw'eddoboozi ery'ebigambo ebikulu ejjembe bye lyayogera: ne ntunula okutuusa ensolo lwe yattibwa, n'omubiri gwayo ne guzikirizibwa, n'eweewbwayo okwokebwa omuliro.

**12** N'ensolo endala okufuga kwazo ne kuziggibwako: naye obulamu bwazo ne bwongerwako ebbanga n'ekiseera.

**13** Ne ndaba mu ebyo bye nnayolesebwa ekiro, era, laba, ne wajja omu eyafaanana ng'omwana w'omuntu n'ebire eby'omu ggulu, n'ajjira ddala eri omukadde eyaakamala ennaku ennyingi, ne bamusembeza mu maaso ge.

**14** N'aweewba okufuga, n'ekitiibwa, n'obwakabaka, abantu bona, amawanga n'ennimi, bamuweerezenga: okufuga kwe kwe kufuga okw'emirembe gyonna okutaliggwaawo, n'obwakabaka bwe bwe butalizikirizibwa.

**15** Nange Danyeri, omwoyo gwange ne gunakuwala wakati mu mubiri gwange, n'ebyo omutwe gwange bye gwayolesebwa ne binneeraliikiriza:

**16** Ne nseemberera omu ku abo abaali bayimiridde okumpi, ne mmubuuza amazima g'ebyo byonna. Awo n'ambuulira, n'antegeeeza amakulu g'ebyo.

**17** Ensolo ezo ennene, ezaali ennya, be bakabaka abana, abaliva mu nsi.

**18** Naye abatukuvu b'Oyo Ali waggulu ennyo baliweebwa obwakabaka, era baliryा obwakabaka emirembe n'emirembe; era n'okutuusa emirembe gyonna.

**19** Ne ndyoka njagala okumanya amazima g'ensolo ey'okuna, etaafaanana ng'ezo zonna, ey'entiisa ennene, amannyo gaayo ga kyuma, n'enjala zaayo za kikomo: eyalya, n'emenyaamenya, n'esambirira ebyasigalawo n'ebigere byayo:

**20** n'agayembe ekkumi agaali ku mutwe gwayo, n'eddala eryamera, asatu ne gagwa mu maaso gaalyo: lye jjembe eryo eryalina amaaso, n'akamwa akayogera ebikulu, obukanu bwalyo bwasinga gannaago obugumu.

**21** Ne ntunula, ejjembe eryo ne lirwana n'abatukuvu, ne libasinga:

**22** okutuusa omukadde eyaakamala ennaku ennyingi lwe yajja, omusango ne gubasalirwa abatukuvu b'Oyo Ali waggulu ennyo; ebiro ne bituuka abatukuvu ne balya obwakabaka.

**23** N'ayogera bw'ati nti Ensolo ey'okuna eriba bwakabaka obw'okuna mu nsi, obutalifaanana ng'obwakabaka bwonna, era obuliryा ensi zonna, era obulizisambirira, era obulizimenaamenya.

**24** N'amayembe ago ekkumi, mu bwakabaka obwo muliva bakabaka kkumi abaligolokoka: n'omulala alibaddirira aligolokoka: naye talifaanana ng'ab'olubereberye, naye aliggyawo bakabaka basatu.

**25** Era alyogera ebigambo ebibi eri Oyo Ali waggulu ennyo, era aliteganya abatukuvu b'Oyo Ali waggulu ennyo: era alirowooza okuwaanyisa ebiseera n'amateeka: era biriweebwayo mu mukono gwe okutuusa ekiseera n'ebiseera n'ekitundu ky'ekiseera lwe biriggwaawo.

**26** Naye omusango gulibaawo, era balimuggyako okufuga kwe, okukumalawo n'okukuzikiriza okutuusa enkomerero.

**27** N'obwakabaka n'okufuga n'obukulu obw'obwakabaka obuli wansi w'eggulu lyonna, abantu ab'abatukuvu b'Oyo Ali waggulu ennyo balibiweebwa: obwakabaka bwe bwe bwakabaka obutaliggwaawo, n'amatwale gonna galimuweereza galimuwlira.

**28** Ekigambo ekyo we kikoma wano. Nange Danyeri, ebirowoozo byange byanneeraliikiriza nnyo, n'amaaso gange ne gawaanyisibwa gye ndi: naye ne nzisa ekigambo ekyo mu mutima gwange.

## ESSUULA 8

**M**u mwaka ogw'okusatu mu mirembe nya Berusazza kabaka okwolesebwa ne kunjjira, nze Danyeri, okuddirira okwo okwasooka okunjijira.

**2** Ne ndaba mu ebyo ebyanjolesebwa: ne kiba bwe kitit; bwe nnalaba nali mu lubiri lw'e Susani, oluli mu ssaza Eramu: ne ndaba mu ebyo ebyanjolesebwa, era nnali ku mugga Ulaayi.

**3** Ne ndyoka nnyimusa amaaso gange, ne ndaba, era, laba, endiga ensajja eyalina amayembe abiri n'eyimirira ku mabbali g'omugga: n'amayembe ago abiri gaali mawanvu: naye erimu lyasinga linnaalyo, era eryasinga lye lyaddirira okumera.

**4** Ne ndaba endiga ensajja ng'esindika eri ebugwanjuba, n'eri obukiika obwa kkono, n'eri obukiika obwa ddyo: so mpaawo nsolo ezaayinza okuyimirira mu maaso gaayo, era mpaawo eyayinza okuwonya mu mukono gwayo: naye yakolanga nga bwe yayagalanga, ne yeegulumiza.

**5** Bwe nnali nkebera, laba, embuzi ensajja n'eva ebugwanjuba n'ejja ng'eyita kungulu ku nsi yonna, n'etetuuka ku ttaka: era embuzi yalina ejjembe eryalabika ennyo wakati w'amaaso gaayo.

**6** N'ejjira endiga ensajja eyalina amayembe abiri, gye nnalaba ng'eyimiridde ku mabbali g'omugga, n'egifubutukira amaanyi gaayo nga gagiralusizza.

**7** Ne ngiraba ng'esemberedde endiga ensajja, n'egisunguwalira, n'ekuba endiga ensajja, n'emenya amayembe gaayo abiri: so n'endiga ensajja teyaliiimu maanyi okuyimirira mu maaso gaayo: naye n'egimegga wansi, n'egisambirira, era mpaawo eyayinza okuwonya endiga ensajja mu mukono gwayo.

**8** Embuzi ensajja ne yeegulumiza nnyo: era mu maanyi gaayo ago, ejjembe lyayo ekkulu mwe lyamenyekera: ne mu kifo kyalyo ne mumera ana agaalabika ennyo agaatunuulira empewo ennya ez'omu ggulu.

**9** Ne mu limu mu ago ne muva ejjembe ettono, eryafuuka eddene ennyo, nga lyolekedde obukiika obwa ddyo, n'eri obuvanjuba, n'eri ensi ey'ekitiibwa.

**10** Ne lifuuka eddene, n'okutuuka eri egghe ery'omu ggulu: n'ebi'omu ggye ebimu n'emmunyeenyenye ezimu ne libisuula wansi, ne libisambirira.

**11** Weewaawo, lyekuza lyokka, era n'okutuuka eri omukulu w'egghe: ne limuggyako ekiweebwayo ekyokebwa eky'ennaku zonna, n'ekifo eky'awatukuvu we ne kisuulibwa.

**12** N'egghe ne liweebwayo eri eryo awamu n'ekiweebwayo ekyokebwa eky'ennaku zonna olw'okwonoona: ne lisuula amazima wansi: ne likola nga bwe lyagala ne liraba omukisa.

**13** Ne ndyoka mpulira omutukuvu ng'ayogera: n'omutukuvu omulala n'agamba oyo eyali ayogedde, nti Ebikwolesebwa eby'oku kiweebwayo ekyokebwa eky'ennaku zonna birituusa wa okubaawo, n'okwonoona okuzisa, okuwaayo awatukuvu era n'egghe okusambirirwa n'ebigere?

**14** N'anjamba nti Birituusa amakya n'amawungeera enkumi bbiri mu bisatu: awatukuvu ne walyoka walongoosebwa.

**15** Awo, nze, ye nze Danyeri, bwe nnamala okulaba ebyanjolesebwa ebyo, ne ndyoka nnoonya okubitegeera: era, laba, ne wayimirira mu maaso gange ekifaananyi ng'eky'omuntu.

**16** Ne mpulira eddoboozi ly'omuntu wakati w'emitala w'omugga Ulaayi, eryakoowoola, ne ligamba nti Gabulyeri, tegeeza omusajja oyo ebimwolesebwa.

**17** Awo n'asembera we nnali nnyimiridde: era bwe yajja, ne ntya, ne nvuunama amaaso gange: naye n'anjamba nti Tegeera, ggwe omwana w'omuntu: kubanga ebyolesebwa bya kiseera kya nkomerero.

**18** Awo, bwe yali ayogera nange, ne nneebaka otulo tungi nga nvuunama amaaso gange: naye n'ankomako, n'annyimiriza.

**19** N'ayogera nti Laba, naakutegeesa ebiribaawo mu kiseera eky'enkomerero eky'okunyiigiramu: kubanga bya kiseera kya nkomerero ekyateekebwawo.

**20** Endiga ensaja gy'olabье ebadde n'amayembe abiri, be bakabaka ab'Obumeedi n'Obuperusi.

**21** N'embuzi ensaja ey'ekikuzzi ye kabaka w'e Buyonaani: n'ejjembe eddene eriri wakati w'amaaso gaayo ye kabaka ow'olubereberye.

**22** N'eryo erimenyese ne mu kifo kyalyo ne muyimirira ana, obwakabaka buna buliva mu ggwanga, buliyimirira, naye nga tebulina buyinza bw'oyo.

**23** Ne mu kiseera eky'enkomerero eky'obwakabaka bwabwe, aboonoonyi nga batuukiridde, kabaka ow'amaaso amakambwe, era ategerea ebigambo eby'ekyama, aliyimirira.

**24** N'obuyinza bwe buliba bungi, naye si lwa buyinza bwe ye: era alizikiriza kitalo, era aliraba omukisa, era alikola by'alyagala: era alizikiriza ab'amaanyi n'abantu abatukuvu.

**25** Era olw'amagezi ge alyeza enkwe mu mukono gwe: era alyegulumiza mu mutima gwe, era alizikiriza bangi nga balowooza nga mirembe: era aliyimirira okulwanyisa omulangira w'abalangira: naye alimenyeka awatali ngalo.

**26** Era ebikwolesebwa eby'amakya n'amawungeera ebibuliddwa bya mazima: naye ggwe bikka ku bikwolesebwa: kubanga bya nnaku eziri ewala.

**27** Nange Danyeri ne nzirika, ne ndwala okumala ennaku si nnyingi; ne ndyoka ngolokoka, ne nkola emirimu gya kabaka: ne nneewuunya ebyanjolesebwa, naye mpaawo eyabitegeera.

## ESSUULA 9

**M**u mwaka ogw'olubereberye ogwa Daliyo omwana wa Akaswerо, ow'ezzadde ery'Abameedi, eyalya obwakabaka obw'Abakaludaaya:

**2** mu mwaka ogw'olubereberye mu mirembe gye nze Danyeri ebitabo ne bintegeesa omuwendo gw'emyaka, Yeremiya nnabbi gye yajjirwako ekigambo kya Mukama, okutuukiriza Yerusaalemi okuzika, gye myaka ensanvu.

**3** Ne nteeka amaaso gange eri Mukama Katonda, okunoonya nga nsaba era nga nneegayirira, nga nsilba enjala era nga nnyambala ebibukutu n'evvu.

**4** Ne nsaba Mukama Katonda wange, ne njatula, ne njogera nti Ai Mukama Katonda omukulu era ow'entiisa, atuukiriza endagaano n'okusaasira eri abo abamwagala ne bakwata amateeka ge:

**5** twayonoona, era twakola eby'obubambaavu, n'ebу'obubi, era twajeema, nga tukyama okuleka ebiragiyo byo n'emisango gyo:

<sup>6</sup> so tetwawulira baddu bo bannabbi, abaagambiranga mu linnya lyo bakabaka baffe, abalangira baffe, ne bajjajaffe, n'abantu bona ab'omu nsi.

<sup>7</sup> Ai Mukama, obutuukirivu bwe bubwo, naye ffe amaaso okukwatibwa ensonyi kwe kwaffe, nga leero: abantu ab'omu Yuda, n'abatuula mu Yerusaalemi, ne Isiraeri yenna, abali okumpi, n'abo abali ewala, mu nsi zonna gye wabagobera, olw'okwonoona kwe baayonoona ggwe.

<sup>8</sup> Ai Mukama, amaaso okukwatibwa ensonyi kwe kwaffe, bassekabaka baffe, abalangira baffe, ne bajjajaffe, kubanga twayonoona ggwe.

<sup>9</sup> Mukama Katonda waffe ye alina okusaasira n'okusonyiwa: kubanga twamujeemera:

<sup>10</sup> so tetwawulira ddoboozi lya Mukama Katonda waffe, okutambulira mu mateeka ge, ge yassa mu maaso gaffe abaddu be bannabbi.

<sup>11</sup> Weewaawo, Isiraeri yenna asobezza amateeka go, nga beekoolooby, baleme okuwulira eddoboozi lyo: okukolimirwa kyekwava kutufukirwako, n'ekirayiro ekyawandiikibwa mu mateeka ga Musa omuddu wa Katonda: kubanga twamwonoona.

<sup>12</sup> Naye yanyweza ebigambo bye, bye yayogera ku ffe, era ne ku balamuzi baffe abaatulamulanga, bwe yatuleetera obubi obunene: kubanga wansi w'eggulu lyonna tekikolebwanga nga bwe kyakolebwa ku Yerusaalemi.

<sup>13</sup> Nga bwe kyawandiikibwa mu mateeka ga Musa, bwe butyo obubi obwo bwonna bwatujjako: era naye tetunnasaba kisa kya Mukama Katonda waffe, tuleke ebikolwa byaffe ebitali bya butuukirivu, era tubeere n'amagezi mu mazima go.

<sup>14</sup> Mukama kyeyava atunuulira obubi, n'abutuleetako: kubanga Mukama Katonda waffe mutuukirivu mu bikolwa bye byonna by'akola, naffe tetwawulira ddoboozi lye.

<sup>15</sup> Ne kaakano, ai Mukama Katonda waffe, eyaggya abantu bo mu nsi y'e Misiri n'omukono agw'amaanyi, era eyefunira ekitiibwa, nga leero: twayonoona, twakola bubi.

<sup>16</sup> Ai Mukama, ng'obutuukirivu bwo bwonna bwe buli, obusungu bwo n'obukambwe bwekoolooby buve ku kibuga kyo Yerusaalemi, olusozi lwo olutukuvu: kubanga olw'okwonoona kwaffe n'olw'obutali butuukirivu bwa bajjajaffe, Yerusaalemi n'abantu bo bafuuse ekivume eri abo bona abatwetooloola.

<sup>17</sup> Kale kaakano, ai Katonda waffe, wulira okusaba kw'omuddu wo, n'okwegayirira kwe, era, ku bwa Mukama, oyazike amaaso go awatukuvu wo awazise.

<sup>18</sup> Ai Katonda wange, tega okutu kwo, owulire: ozibule amaaso go, otunuulire ebyaffe ebyazika, n'ekibuga ekituumibwa erinnya lyo: kubanga tetuleeta kwegayirira kwaffe mu maaso go olw'obutuukirivu bwaffe, wabula olw'okusaasira kwo okungi.

<sup>19</sup> Ai Mukama, wulira: ai Mukama, sonyiwa: ai Mukama, wulira okole: tolwawo: ku bubwo wekka, ai Katonda wange, kubanga ekibuga kyo n'abantu bo batuumibwa erinnya lyo.

<sup>20</sup> Awo bwe nnali njogera, era nga nsaba, era nga njatula okwonoona kwange n'okwonoona kw'abantu bange Isiraeri, era nga ndeeta okwegayirira kwange mu maaso ga Mukama Katonda wange olw'olusozi olutukuvu olwa Katonda wange:

<sup>21</sup> weewaawo, bwe nnali njogera mu kusaba, omusaja Gabulyeri, gwe nnalaba mu ebyo bye nnayolesebwa olubereberye, n'abuusibwa mangu, n'ankomako nga mu kiseera ekya ssaddaaka ey'akawungeezi.

<sup>22</sup> N'anjigiriza, n'ayogera nange, n'agamba nti Ggwe Danyeri, kaakano nfulumye okukugeziwaza mu kutegeera.

<sup>23</sup> Bwe wasooka okwegayirira, ekiragiro ne kifuluma, nange nzize okukubuulira: kubanga oli mwagalwa nnyo: kale lowooza ekigambo ekyo, otegeere bye wayolesebwa.

<sup>24</sup> Sabbiiti ensanvu ziragiddwa abantu bo n'ekibuga kyo ekitukuvu, okukomya okwonoona, n'okumalawo okusobia, n'okutabaganya olw'obutali butuukirivu, n'okuyingiza obutuukirivu

obutaliggwaawo, n'okussa akabonero ku ebyo ebyayolesebwa ne ku ebyo ebyalangibwa, n'okufuka amafuta ku oyo asinga obutukuvu.

**25** Kale manya otegeerere ddala nga kasooka ekiragiro kifulumu okuzzaawo n'okuzimba Yerusaalemi okutuusa ku oyo afukibwako amafuta, omulangira, walibaawo sabbiiiti musanvu: era walibaawo sabbiiiti nkaaga mu bbiri, n'ekizimbibwa nate, n'oluguudo n'olusalosalo, newakubadde mu biro eby'okutegana.

**26** Era sabbiiiti nkaaga mu bbiri bwe ziriggwa, oyo afukibbwako amafuta n'alyoka azikirizibwa, so taliba na kintu: n'abantu ab'omulangira alijja balizikiriza ekibuga n'awatukuvu: n'enkomerero ye eriba n'amataba, n'okutuusa enkomerero walibaawo entalo: okuzisa kwalagirwa.

**27** Era aliragaana endagaano ennywevu n'abangi okumala ssabbiiti emu: ne mu kitundu ekya ssabbiiti alikomya ssaddaaka n'ekitone: ne ku kiwaawaatiro eky'eb'yemizizo kulijjirako oyo alizisa: n'okutuusa byonna okutuukirizibwa, okwo kwe kwalagirwa, obusungu bulifikibwa ku oyo azisa.

## ESSUULA 10

**M**u mwaka ogw'okusatu ogwa Kuulo kabaka w'e Buperusi ekigambo kyabikkulirwa Danyeri, eyatumibwa erinnya Berutesazza; n'ekigambo kyali kya mazima, ze ntalo ennene: n'ategeera ekigambo, n'ategeera bye yayolesebwa.

**2** Mu nnaku ezo nze Danyeri namala sabbiiiti ssatu ennamba nga ndi mu lumbe.

**3** Saalyanga ku mmere ennungi, so n'ennyama newakubadde omwenge tebyayingiranga mu kamwa kange, so saasaabanga mafuta, ne mmalira ddala ssabbiiti ssatu ennamba.

**4** Ne ku lunaku olw'abiri mu nnya olw'omwezi ogw'olubereberye, bwe nnali ku mabbali g'omugga omunene, ye Kiddekeri,

**5** ne nnyimusa amaaso gange, ne ntunula, era laba, omusajja ayambadde bafuta, nga yeesibye ekiwato kye ne zaabu ennungi eya Ufazi:

**6** era n'omubiri gwe gwali nga berulo, n'obwenyi bwe ng'okumyansa bwe kufaanana, n'amaaso ge ng'ettabaaza z'omuliro, n'emikono gye n'ebigere bye byali ng'ekikomo ekizigule ebbala, n'eddoboozi ly'ebigambo bye ng'eddoboozi ery'ekibiina ekinene.

**7** Nange Danyeri nalaba bye nnayolesebwa nze nzekka: kubanga abantu abaali nange tebaalaba bye nnayolesebwa: naye okukankana okunene ne kubagwako, ne badduka okwekweka.

**8** Awo nze ne nsigala omu ne ndaba ebiambo ebyo ebikulu bye nnayolesebwa, so ne mutasigala mu nze maanyi gonna: kubanga obulungi bwange ne bufuuka obuvundu mu nze, ne ssiba na maanyi nate.

**9** Era naye ne mpulira eddoboozi ery'ebigambo bye: era bwe nnawulira eddoboozi ery'ebigambo bye nali nneebase otulo tungi nga nvuunamye amaaso gange, amaaso gange nga gatunuulira ettaka.

**10** Era laba, omukono ne gunkwatako, ne gunfukamiza ku maviivi gange n'ebibatu by'engalo zange.

**11** N'aŋjamba nti Ggwe Danyeri, ggwe omusajja omwagalwa ennyo, tegeera ebiambo bye nkugamba, weesimbe; kubanga eri ggwe gye ntumiddwa kaakano: era bwe yamala okuŋjamba ekigambo ekyo, ne nnyimirira nga nkankana.

**12** N'alyoka aŋjamba nti Totya, Danyeri: kubanga okuva ku lunaku lwe wasookerako okuteekateeka omutima gwo okutegeera, n'okwewombeeka mu maaso ga Katonda wo, ebiambo byo byawulirwa: nange nzize olw'ebigambo byo.

**13** Naye omulangira ow'obwakabaka obw'e Buperusi n'anziyiza ennaku abiri mu lumu: naye, laba, Mikayiri, omu ku balangira abakulu, n'ajja okunnyamba: ne mbeera eyo wamu ne bakabaka ab'e Buperusi.

**14** Kaakano nzize okukutegeeza ebiriba ku bantu bo mu nnaku ez'enkomerero: kubanga bye wayolesebwa bya nnaku ezikyal e wala nate.

**15** Era bwe yamala okujjamba ebigambo ebyo, ne nkutama amaaso gange, ne nsirika.

**16** Era, laba, eyafaanana ng'abaana b'abantu n'akoma hu mimwa gyange: ne ndyoka njasama akamwa kange, ne njogera, ne jjamba oyo annyimiridde mu maaso gange nti Ai mukama wange, olw'ebyo bye nnayolesebwa ennaku zange ne zinziramu, ne siba na maanyi nate.

**17** Kubanga omuddu wa mukama wange ono ayinza atya okwogera ne mukama wange ono? kubanga nze, amangu ago ne mutasigala mu nze maanyi gonna, so n'omukka gwonna ne gutabeera nate mu nze.

**18** Eyali ng'ekifaananyi ky'omuntu n'alyoka ankomako nate, oyo n'ampa amaanyi.

**19** N'ayogera nti Ggwe omusajja omwagalwa ennyo, totya: emirembe gibeere gy'oli, beera n'amaanyi, weewaawo, beera n'amaanyi. Awo bwe yayogera nange, ne mpeebwa amaanyi, ne njogera nti Mukama wange ayogere: kubanga ompadde amaanyi.

**20** N'alyoka ayogera nti Omanyi kyenvudde njija gy'oli? ne kaakano naddayo okulwana n'omulangira ow'e Buperusi : era bwe ndivaayo, laba, omulangira ow'e Buyonaani alijja.

**21** Naye naakubuulira ebyawandiikibwa mu byawandiikibwa eby'amazima : so siwali ali ku luuyi lwange okulwanyisa abo, wabula Mikaeri, omulangira wammwe.

## ESSUULA 11

**N**ange, mu mwaka ogw'olubereberye ogwa Daliyo Omumeedi, nayimirira okumunyweza n'okumuwa amaanyi.

**2** Ne kaakano naakulaga amazima. Laba, waliyimirira nate bakabaka abasatu mu Buperusi: n'ow'okuna ye alisingira ddala nnyo bona obugagga: era bw'alifuuka ow'amaanyi olw'obugagga bwe, alikubiriza bona okulwana n'obwakabaka obw'e Buyonaani.

**3** Ne kabaka ow'amaanyi aliyimirira, alifuga n'obuyinza obungi, era alikola bw'alyagala.

**4** Era bw'aliyimirira, obwakabaka bwe bulimenyeka, era bulyawulibwamu eri empewo ennya ez'omu ggulu: naye tebuligabirwa zzadde lye, so tebuliba ng'okufuga kwe kwe yafuga: kubanga obwakabaka bwe bulisimbula, bulisimbulirwa abalala awali abo.

**5** Ne kabaka w'obukiika obwa ddyo aliba n'amaanyi, era omu ku bakulu be: n'oyo aliba n'amaanyi okumusinga, alifuga: okufuga kwe kuliba okufuga okunene.

**6** Emyaka bwe girimala okuyitawo balyegatta wamu: n'omuwala wa kabaka w'obukiika obwa ddyo alijja eri kabaka w'obukiika obwa kkono okulagaana: naye omuwala taliba na maanyi ga mukono gwe: so n'oyo taliyimirira, newakubadde omukono gwe: naye omuwala aliweebwayo, n'abo abaamuleeta, n'oyo eyamuzaala, n'oyo eyamuwa amaanyi mu biro ebyo.

**7** Naye mu mwana ow'omu bikolo bye muliva omu aliyimirira mu kifo kye, alijja eri eggye, era aliyingira mu kifo kya kabaka w'obukiika obwa kkono, alibalumba, era aliwangula;

**8** era ne bakatonda baabwe, n'ebifaananyi byabwe ebisaanuuse, n'ebintu byabwe ebirungi ebya ffeeza n'ebya zaabu, alibinyaga alibitwala mu Misiri: era alimala emyaka egimu ng'aleka kabaka w'obukiika obwa kkono.

**9** Era alijja mu matwale ga kabaka w'obukiika obwa ddyo, naye aliddayo mu nsi ye.

- 10** N'abaana be balirwana, era balikunjaanya ekibiina ekinene, egghe eringi, eririyitirira, eriryanjaala, ne libayitamu: era balikomawo, balirwana, okutuuka awali ekigo kye.
- 11** Ne kabaka w'obukiika obwa ddyo alisunguwala, alivaayo, alirwana naye, kabaka w'obukiika obwa kkono: era aligaba ekibiina ekinene, n'ekibiina kiriweebwayo mu mukono gwe.
- 12** N'ekibiina kiryegulumiza, n'omutima gwe gulyeyimusa: era alimegga obukumi obungi, naye taliwangula.
- 13** Ne kabaka w'obukiika obwa kkono alikomawo, era aligaba ekibiina ekisinga eky'olubereberye: era alijja ebiseera bwe biriggwaako, gye myaka, ng'alina egghe eddene n'ebintu ebingi.
- 14** Ne mu biro ebyo walibaawo abangi abaliyimirira okulwana ne kabaka w'obukiika obwa ddyo: era n'abaana b'abo abalina ettima mu bantu bo balyegolokosa okunyweza ebikwolesebbwa: naye baligwa.
- 15** Awo kabaka w'obukiika obwa kkono alijja, alikuba olusozi, aliryia ekibuga ekiriko ebigo ebingi: n'emikono egypt'obukiika obwa ddyo tegiribasobola, newakubadde abantu be abalonde, so tewaliba maanyi gonna okubasobola.
- 16** Naye oyo ajja okumulumba alikola nga bw'ayagala ye, so tewaliba ayimirira mu maaso ge: era aliyimirira mu nsi ey'ekitiibwa, ne mu mukono gwe mulibaamu okuzikiriza.
- 17** Awo alikyusa amaaso ge okuja n'amaanyi ag'obwakabaka bwe bwonna, n'ab'amazima nga bali wamu naye: era alikola by'alyagala: era alimuwa omuwala w'abakazi, okumwonoona: naye taliyimirira, so talimuyamba ye.
- 18** Oluvannyuma lw'ebyo alikyusa amaaso ge awali ebizinga, aliryako bingi: naye omukulu alikomya ekivume oyo kye yaleeta: era naye alimuddizaayo ekivume kye.
- 19** N'alyoka akyusa amaaso ge awali ebigo eby'omu nsi ye ye: naye alyesittala, aligwa, so talirabika.
- 20** Ne walyoka wayimirira mu kifo kye omu aliyisa omusolooza mu kitibwa egypt'obwakabaka: naye mu nnaku si nnyingi alizikirizibwa, si mu busungu, newakubadde mu ntalo.
- 21** Ne mu kifo kye muliyimirira omuntu anyoomebwa, gwe batawanga kitibwa kya bwakabaka: naye alijja mu biro eby'emirembe, era aliweebwa obwakabaka olw'okwegenza.
- 22** Era n'emikono gy'amataba baliggirwawo ddala mu maaso ge, era balimenyeka: weewaawo, era n'omukulu w'endagaano.
- 23** Era nga bamaze okulagaana naye alikola eby'obukuusa: kubanga alirinnya, era alifuuka ow'amaanyi, ng'alina abantu si bangi.
- 24** Mu biro eby'emirembe alijjira n'ebifo ebisinga obugimu eby'omu ssaza: era alikola bajjajaabe bye bataakolanga, newakubadde bajjajja ba bajjajaabe: alibagabira omwandu n'omunyago n'obugagga: weewaawo, alisalira enkwe ze ebigo, okumala ekiseera.
- 25** Era alisasamaiza obuyinza bwe n'obuzira bwe okulwanyisa kabaka w'obukiika obwa ddyo n'eggye eringi: ne kabaka w'obukiika obwa ddyo alirwana entalo n'eggye eringi ennyo, ery'amaanyi amangi: naye taliyimirira, kubanga balimusala enkwe.
- 26** Weewaawo, abaalya ku mmere ye be balimuzikiriza, n'eggye lye liryanjaala: era bangi abaligwa nga battibwa.
- 27** Ne bakabaka abo bombi emitima gyabwe giriba gya kukola bubi, era balyogera eby'obulimba nga batudde ku mmeeza emu: naye tebiriraba mukisa: kubanga enkomerero erituuka mu biro ebyalagirwa era.
- 28** N'alyoka addayo mu nsi ye n'obugagga obungi: n'omutima gwe gulikyawa endagaano

entukuvu: era alikola by'alyagala, n'alyoka addayo mu nsi ye.

**29** Mu biro ebyalagirwa aliddayo, aligenda mu bukiika obwa ddyo: naye mu biro eby'oluvannyuma tekiriba nga bwe kyali mu biro eby'olubereberye:

**30** Kubanga ebyombo eby'e Kittimu birijja okumulumba: kyaliva anakuwala, aliddayo, alisunguwalira endagaano entukuvu, alikola by'alyagala: aliddirayo ddala, alirowooza abo abaleka endagaano entukuvu.

**31** Era emikono giriylimirira ku luuyi lwe, era baligwagwawaza awatukuvu, kye kigo, era baliggyawo ekiweebwayo ekyokebwa eky'ennaku zonna, baliyimiriza eky'omuzizo ekizikiriza.

**32** N'abo abalikola obubi nga baleka endagaano alibakyamyakyamya n'okwegenza: naye abantu abamanyi Katonda waabwe baliba n'amaanyi, balikola eby'obuzira.

**33** N'abo abalina amagezi mu bantu baliyigiriza bangi: naye ekitala n'omuliro, okusibibwa n'okunyagibwa, biribagwisa ennaku nnyingi.

**34** Awo bwe baligwa, balibeerwa n'okubeerwa okutono: naye bangi abalyegatta nabo n'okwegenza.

**35** N'abamu ku abo abalina amagezi baligwa okubawoomya, n'okubalongoosa, n'okubatukuza, okutuusa ku kiseera eky'enkomerero: kubanga kya kiseera ekyalagirwa ekitannatuuka.

**36** Ne kabaka alikola nga bw'alyagala: era alyegulumiza, alyekuza okusinga katonda yenna, era alyogera eby'ekitalo ku Katonda wa bakatonda: era aliraba omukisa okutuusa obusungu lwe bulituukirira: kubanga ebyateesebwa birikolebwa.

**37** So talirowooza bakatonda ba bajajjaabe, newakubadde abakazi kye baagala, so talirowooza katonda yenna: kubanga alyekuza okusinga bonna.

**38** Naye mu kifo kye aliwa ekitiibwa katonda w'ebigo: era katonda bajajjaabe gwe bataamanya alimuwa ekitiibwa ne zaabu, ne ffeeza, n'amayinja ag'omuwendo omungi, n'ebintu ebisanyusa.

**39** Era aliyingira ebigo eby'amaanyi amangi katonda omugenyi ng'amuyamba: buli alimukkiriza alimwongerako ekitiibwa: era alibawa okufuga bangi, era aligaba ensi olw'omuwendo.

**40** Ne mu kiseera eky'enkomerero kabaka w'obukiika obwa ddyo alimusindika: ne kabaka w'obukiika obwa kkono alijja okumulumba nga kibuyaga, ng'alina amagaali, n'abeebagala embalaasi, n'ebynombo ebingi: era aliyingira mu matwale alyanjaala, n'agayitamu.

**41** Era aliyingira ne mu nsi ey'ekitiibwa, n'amatwale mangi agalisuulibwa: naye bano baliwonyezebwa mu mukono gwe, Edomu, ne Mowaabu, n'abakulu ab'omu baana ba Amoni.

**42** Era aligolola omukono gwe ne ku matwale: n'ensi y'e Misiri teriwona.

**43** Naye aliyingira ebintu ebitereke ebya zaabu n'ebya ffeeza, n'ebintu byonna eby'omuwendo omungi eby'omu Misiri: n'Abalibya n'Abaesiyopya balimugoberera:

**44** Naye ebigambo ebiriva mu buvanjuba ne mu bukiika obwa kkono birimweraliikiriza: era alivaayo nga yeejuumudde nnyo okuzikiriza n'okumalirawo ddala abangi.

**45** Era alisimba eweema z'olubiri lwe wakati w'enyanja n'olusozi olw'ekitiibwa olutukuvu: era naye alijja ku nkomerero ye, so tewaliba amuyamba.

## ESSUULA 12

**E**ra mu biro ebyo Mikayiri aliyimirira, omulangira omukulu ayimiririra abaana b'abantu bo: era waliba ekiseera eky'okunakuwaliramu, ekitabangawo kasooka wabaawo eggwanga okutuusa ku biro ebyo: era mu biro ebyo abantu bo baliwonyezebwa, buli alirabika nga yawandiikibwa mu kitabo.

- 2** Era bangi ku abo abeebaka mu nfuufu ey'oku nsi balizuukuka, abamu eri obulamu obutaggwaawo, n'abamu eri ensonyi n'okunyoomebwa okutaggwaawo.
- 3** N'abo abalina amagezi balyakaayakana ng'okumasamasa okw'omu bbanga: n'abo abakyusa abangi eri obutuukirivu ng'emmunyeenye emirembe n'emirembe.
- 4** Naye ggwe, Danyeri, bikka ku bigambo, osse akabonero ku kitabo, okutuusa ekiseera eky'enkomerero: bangi abaliddinjana embiro, n'okumanya kulyeyongera.
- 5** Nze Danyeri ne ndyoka ntunula, era, laba, abalala babiri nga bayimiridde, omu ku lubalama Iw'omugga emitala w'eno, n'omulala ku lubalama Iw'omugga emitala w'eri.
- 6** N'omu n'agamba omusaja ayambadde bafuta, eyali waggulu w'amazzi g'omugga, nti Eby'ekitalo ebyo birituusa wa okukoma?
- 7** Ne mpulira omusajja ayambadde bafuta, eyali waggulu w'amazzi g'omugga, ng'agolola omukono gwe ogwa ddyo n'omukono gwe ogwa kkono eri eggulu, n'alayira oyo abeera omulamu emirembe gyonna, nga birituusa ekiseera n'ebiseera n'ekitundu ky'ekiseera: era bwe balimalira ddala okumenyaamenya amaanyi ag'abantu abatukuvu, ebyo byonna ne biryoka biggwaawo:
- 8** Ne mpulira, naye ne sitegeera: ne ndyoka njogera nti Ai Mukama wange, ebiriva mu ebyo biriba bitya?
- 9** N'ayogera nti Kwata amakubo go Danyeri: kubanga ebigambo bibikkiddwako era bissibbwako akabonero okutuusa ekiseera eky'enkomerero.
- 10** Bangi abalyerongoosa, abalyetukuza, abaliwoomezebwa: naye ababi balikola ebibi: so ku babi tekuliba abalitegeera: naye abo abalina amagezi balitegeera.
- 11** Era kasooka ekiweebwayo ekyokebwa eky'ennaku zonna kiggibwawo, eky'omuzizo ekizikiriza ne kiyimirizibwa, walibaawo ennaku lukumi mu bibiri mu kyenda.
- 12** Alina omukisa alindirira n'atuuka ku nnaku olukumi mu ebisatu mu asatu mu ettaano.
- 13** Naye ggwe kwata ekkubo lyo okutuusa enkomerero Iw'eribaawo: kubanga oliwummula, era oluyimirira mu mugabo gwo, ennaku bwe zirikoma.

For other languages please go to [www.wordproject.org](http://www.wordproject.org)